

ver, at det marginale udbytte er stadigt fallende op til det økonomiske optimum. Omkring det optimale kvælstofgødningsniveau er marginaludbyttet meget lille, idet de sidste 10 kg kvælstof, som tilføres, kun giver en forøgelse af dækningsbidraget på 10–20 kr. pr. ha. På figurerne ses dette ved, at kurverne er »flade« omkring optimum. Til sammenligning kan det nævnes, at tilførsel af 10 kg kvælstof ved et gødningsniveau omkring 50 kg kvælstof under det økonomisk optimale vil give en merindtjening i størrelsesordenen 100–180 kr. pr. ha.

I de enkelte forsøg vil kurverne desuden være stejlere end vist i figur 6.

For at få et stort beregningsmateriale har det været nødvendigt at inddrage forsøg fra en længere periode. Dette betyder, at det aktuelle økonomisk optimale gødningsniveau er højere, end beregningerne viser.

Den således beregnede økonomisk optimale kvælstoftilførsel for de forskellige salgsafgrøder er fra 0 til ca. 200 kg kvælstof pr. ha. Ærter, som er i stand til at binde luftens

kvælstof, kræver ingen tilførsel, mens raps skal have tilført omkring 180–200 kg kvælstof pr. ha. Herimellem ligger kornafgrøderne; vårbyg har behov for 100–120 kg kvælstof pr. ha, vinterrug på sandjord 110–130 kg kvælstof pr. ha, vinterbyg 150–160 kg kvælstof pr. ha og vinterhvede på lerjord 140–160 kg kvælstof pr. ha. Disse behov er naturligvis afspejlet i det gennemsnitlige kvælstofbehov for hele sædskiftet med salgsafgrøder. På sandjorder varierer behovet i sædskifterne fra 90 til 150 kg kvælstof pr. ha, mens behovet er 95–165 kg kvælstof pr. ha på lerjord.

Grovfoderafgrøderne er det lidt mere kompliceret at analysere, idet de er stærkt integreret med kvægproduktionen. Grovfoder handles kun i beskedent omfang og har derfor ingen registreret markedspris. I økonomiske kalkuler beregner man i stedet den interne pris på grovfoderet, det vil sige de omkostninger, som er forbundet med at producere grovfoderet, plus det dækningsbidrag, man kunne have opnået ved at dyrke en salgsafgrøde på arealet.